

NO LITTER day

16 MAY
MAI MAIO MAYO

جین بلا مُہملاّت

JIL QASHIN LA'AN AH

स्वच्छ पीढ़ी

کچرے سے پاک نسل

SKRÄPFRI GENERATION

NO LITTER GENERATION

KEEP SWEDEN TIDY

نسل بدون زباله

GÉNÉRATION SANS DÉCHETS

GENERACIÓN SIN RESIDUOS

نسل بدون کثافات

GERAÇÃO SEM SUJEIRA

फोहोर नफाले दिन

NO
LITTER
generation

No Litter Generation

Skräp finns nästan överallt på jorden – på marken, i sjöar och hav. Men du och andra barn och ungdomar världen över kan göra skillnad. Genom No Litter Generation (En skräpfri generation) står ni upp för varje barns rätt till en ren och hälsosam miljö, och bekämpar klimatförändringarna.

Under större delen av mänsklighetens historia var skräp inte ett stort problem. Det mesta som slängdes var ju matrester och köksavfall, som ruttnade och blev till jord. Problemen började när städerna växte och vi fick nya praktiska material som plast och aluminium. Det var bra att kunna förvara mat och prylar i säkra förpackningar. Men det blev också mycket mera skräp som inte försvinner naturligt.

Plast försvinner inte

Det kan ta hundratals, eller tusentals år för plastskräp att sönderdelas till mindre bitar. Det kan färdas långa vägar med vinden eller med floder och regnvatten. 8 miljoner ton plast hamnar i haven varje år. Även riktigt små bitar av plast (mikroplast) kan göra stor skada. Mikroplasten kan ätas av små organismer som djurplankton och musslor. När dessa i sin tur äts av större djur följer plasten med upp i näringskedjan. Till slut kanske plasten finns i fisken som du själv äter till middag.

Skräp kostar

Ju mer skräp, desto större blir följderna och kostnaderna. Många länder lägger ner mycket pengar på att städa och plocka skräp men det är billigare att ta hand om skräpet på rätt sätt från början. Avfall som kan återvinnas eller

brännas ska exempelvis läggas på speciella soptippar, där det gör så lite skada som möjligt på miljön. Men många slarvar och slänger saker på fel plats. Material som borde återvinnas hamnar bland sopor som ska förbrännas, och en hel del hamnar som skräp på marken. Det är slöseri med jordens resurser, eftersom mycket skulle kunna användas flera gånger.

När avfall slängs utan kontroll kan det skada både djurliv och människor. Sjukdomar sprids genom exempelvis avföring och sprutor. En del skräp innehåller dessutom farliga ämnen som inte ska läcka ut i naturen.

Ju rikare, desto skräpigare

Rika länder skapar allra mest avfall och skräp, särskilt i städerna. Men ibland kan det se ut som om fattiga länder har mer skräp, för att de ofta saknar bra system för att samla in och återvinna avfall. Därför tvingas många att kasta sopor på gatan eller öppna soptippar. Därifrån blåser mycket skräp och avfall iväg och hamnar i sjöar och hav.

Rika länder har tvärtom råd att ta hand om sitt avfall. Därför syns det mindre på gatorna. Ibland skickas till och med en del av det farligaste skräpet, som elavfall och kemikalier, iväg till fattiga länder.

Skräp är sånt som hamnar på marken eller i sjöar och hav och som inte borde vara där, som glasflaskor, plastpåsar, plåtburkar, cigarettfimpar eller godispapper.

Jobba för förändring

Det är allas ansvar att människor överallt, särskilt barn, får leva i en ren och hälsosam miljö. Länder måste samarbeta för att lösa problemen och bekämpa klimatförändringarna. Att ta vara på avfallet, återvinna och inte skräpa ned bidrar till att nå FN:s globala mål till år 2030 och lösa klimatkrisen.

Länder behöver se till att det blir lätt att göra rätt, till exempel genom att sätta ut fler sopkorgar med lock, så att inte avfallet blåser iväg, och förbättra systemen för att återvinning.

I hela världen slängs det omkring 4 500 miljarder fimpar på marken, varje år! Alla dessa fimpar på rad blir 90 000 000 kilometer. Det är lika långt som att åka fram och tillbaka till månen 117 gånger. Det tar cirka tre år för en fimp att brytas ned till så små bitar att den inte syns. Men även små bitar kan göra skada. I fimpen finns bland annat plast och kadmium.

Flera länder har förbjudit eller höjt priset på plastpåsar. Rwanda i Afrika var först i världen med att förbjuda plastpåsar.

Producenterna, de som tillverkar plastförpackningar, måste uppmuntras att ta fram smartare förpackningar som inte blir skräp.

En val som strandade i norra Europa visade sig ha 30 plastpåsar i magen. 99 procent av alla havsfåglar kommer att ha ätit plast år 2050 om utvecklingen fortsätter.

**NO
LITTER**
generation

Bäst och sämst med avfall

Bäst är det om det inte blir något avfall från början. Kanske går det att använda färre förpackningar?

- Avfallet som ändå blir till ska allra helst återanvändas eller återvinnas. Då gör prylen eller materialet nytta igen och jordens resurser sparas.
- Om detta inte går ska avfallet eldas upp eller placeras på en soptipp. Men det gäller att göra detta på ett bra sätt så att inte luft, mark eller vatten förorenas.
- Sämst är det om avfallet hamnar som skräp på marken eller i floder, sjöar och hav.

Hur många jordklot behöver du?

Alla människor behöver mat och vatten och tak över huvudet, ibland värme för att överleva. Vi delar alla på jordens resurser, men en del människor använder mycket mer än andra. Globalt äter, reser och konsumerar människor som om vi hade 1,7 jordklot! Och om alla levde som vi gör i Sverige, skulle det behövas fyra jordklot!

Varje människa påverkar planeten genom sitt sätt att leva. Det handlar till exempel om vad vi äter, vilka varor vi köper och hur vi reser. Hur mycket ett land eller en person påverkar brukar på ett förenklat sätt kallas för våra ekologiska fotavtryck. Sverige har tillsammans med länder som Kuwait, och USA störst ekologiskt fotavtryck per person i världen.

Vad är fotavtrycket?

Det ekologiska fotavtrycket är det "avtryck" i naturen som varje människa lämnar efter sig på jordens yta. Ju mer resurser vi använder, desto mer påverkas miljön.

Storleken på just ditt fotavtryck hänger ihop med den yta

som behövs för att producera det du använder, från mat till prylar, samt ytan som krävs för att ta hand om ditt avfall. Utifrån hur mycket mark och resurser som finns på jorden, går det att räkna ut hur många jordklot som skulle behövas om alla levde som du.

Större handavtryck

Om du gör bra saker för miljön, som att återvinna mer och spara på vatten, ökar ditt ekologiska handavtryck. Det hjälper om det köper och den energi du använder tillverkas på sätt som påverkar naturen så lite som möjligt. Till exempel om fordon du åker med går på el istället för fossila bränslen som bensin.

Närodlat mat ger oftast ett mindre fotavtryck än om du äter sånt som odlas på andra sidan jordklotet och transporteras till ditt land.

Skapar mer avfall

I rika länder har mängden avfall per person mångdubbats de senaste 20 åren, och det måste tas om hand. Till avfallet räknas koldioxid, den gas som släpps ut när vi använder olja, bensin, kol eller eldar sopor och trä. Koldioxid är en växthusgas som bidrar starkt till klimatförändring-

arna, vilka i sin tur skapar torka, översvämningar, och försurning av haven.

Olika länder har olika utmaningar. I Sverige står koldioxidutsläppen för mer än hälften av fotavtrycken. Mycket beror på vår konsumtionen av mat och prylar.

Rika större fotavtryck

Rika har de största ekologiska fotavtrycken, medan fattiga lämnar mycket små fotavtryck. Ibland är det stor skillnad mellan olika personer i samma land. Ett barn i Amazonas regnskog använder nästan inga resurser alls, medan en rik ranchägare kan

ha eget flygplan, flera bilar, luftkonditionering och pool. Det skapar ett gigantiskt fotavtryck.

Vad måste hända nu?

Rika måste minska både produktion och konsumtion för att minska sina fotavtryck. Samtidigt behöver många fattiga människor tvärtom öka sina fotavtryck för att få ett värdigt liv, med el och uppvärmning, mat och rent vatten. Utmaningen är att hitta en klimatsmartare väg till ett bättre liv än de miljöfarliga alternativ som rika länder har använt under för lång tid.

Om alla levde som genomsnittsinvånaren i världen skulle vi behöva 1,7 jordklot. Och om alla levde som i ...

... Nordamerika = 5 jordklot

... Afrika = 0,8 jordklot

... Sydamerika = 1,8 jordklot

... Europa = 2,8 jordklot.

... i Asien = 0,7 jordklot

Små vardags-handlingar kan ha stor betydelse. Tänk på att:

- Inte slänga skräp på marken.
- Inte köpa onödiga saker.
- Laga, återbruka och återvinna.
- Använd förnyelsebar energi.

Vad mer kan du göra?

NAINA HELEN W. JÄMA/AFTONBLADET/TT

MINAS PANAGIOTAKIS/TT

Världens barn strejkar med Greta för klimatet

Greta Thunberg, 16 år, från Sverige är ett levande bevis för att barn kan göra stor skillnad. I september 2018 satt hon ensam framför riksdagshuset i Sverige varje fredag och skolstrejkade för klimatet. Hon krävde att vuxna skulle lyssna på vetenskapen, och börja agera på allvar för att stoppa klimatförändringarna som hotar människor, djur och

natur. Gretas protest spred sig snabbt i världen genom sociala medier. Barn i andra länder inspirerades av henne och började också strejka på fredagar. När Greta blev inbjuden till FN:s klimatomöte seglade hon från Europa till New York i USA, för att inte hennes resa skulle bidra till en sämre miljö.

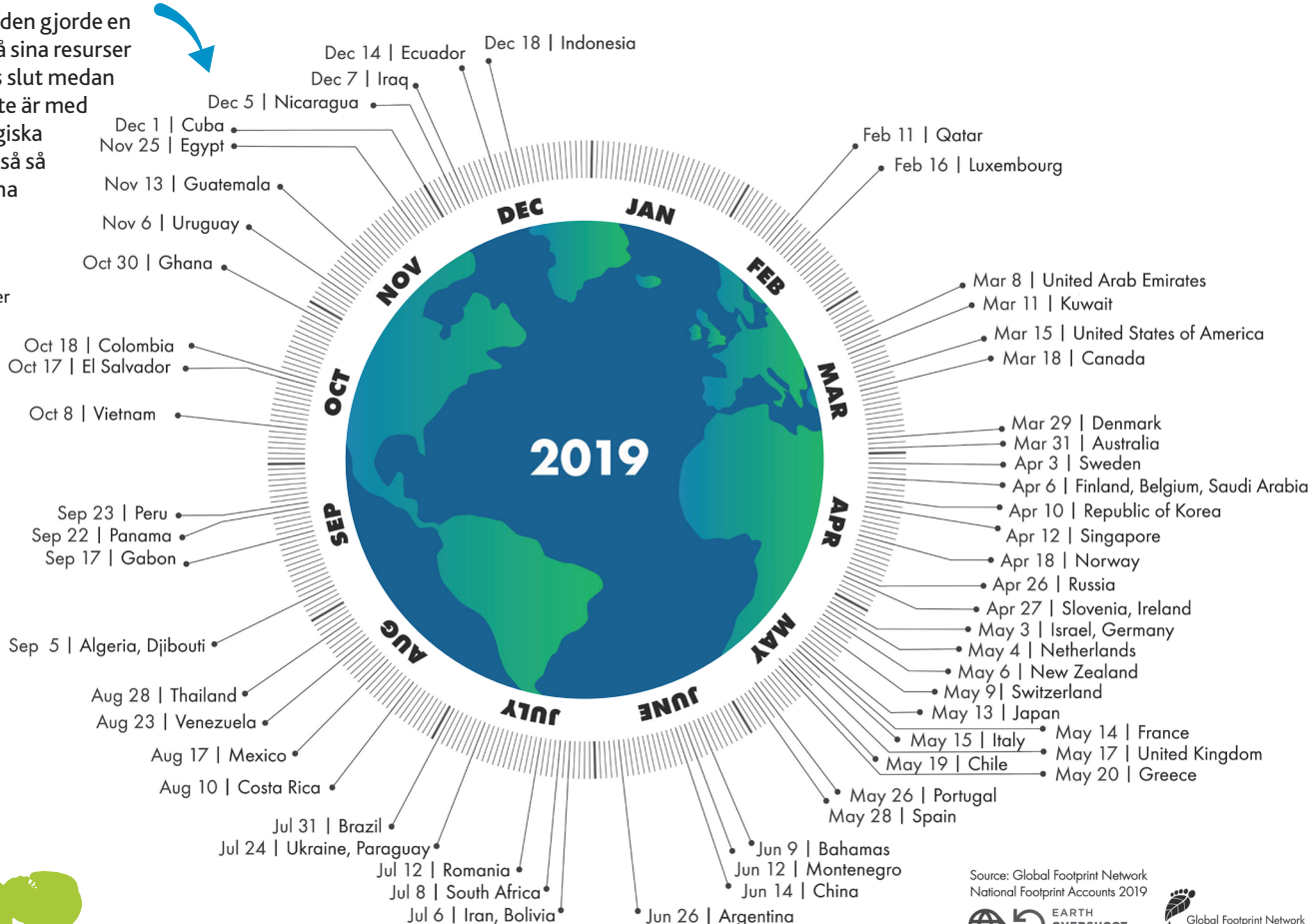
Gretas strejk har vuxit till en global rörelse, Fridays for future (fredagar för framtiden). I september 2019 demonstrerade sju miljoner människor i 160 länder för klimatet tillsammans med Greta. Och de blir ständigt fler.

Hur länge räcker jordens resurser?

Mänskligheten gör slut på mer vatten, mat, energi och annat, än vad naturen hinner återskapa under ett år. I en del länder gör man slut på mycket mer resurser än andra. Dagen då alla resurser är slut kallas Overshoot Day, som 2019 inföll 29 juli!

Som du ser på bilden gjorde en del länder slut på sina resurser långt innan årets slut medan många länder inte är med alls. Deras ekologiska fotavtryck är alltså så litet att resurserna räcker och blir över.

Illustrationen kommer från Global Footprint Network och är på engelska.

"Ni sviker oss. Men unga människor har börjat förstå att det är ett svek. Den unga generationens blickar är på er."
Greta, 16, i sitt FN-tal

Jorden värms ...

Solens strålar når marken och blir till värme som strålar ut från jordens yta. Växthusgaserna hindrar värmestrålningen från att försvinna ut i rymden. När mängden växthusgaser i atmosfären ökar stannar mer av värmen kvar och jordens temperatur stiger.

Några viktiga växthusgaser är koldioxid (CO₂) och metangas (CH₄). Nyttillskott av koldioxid släpps framförallt ut av bilar, kol- och oljeeldning, fabriker och flygplan. Allra mest utsläpp sker i industriländer på norra halvklotet. Kina släpper också ut väldigt mycket koldioxid. Alla länder påverkas när jorden blir varmare.

Klimatet ändras

När jorden blir varmare kommer klimatet att ändras. Klimat är vädret under lång tid. Det är till exempel hur varmt det brukar vara, hur mycket och hur ofta det brukar regna och kanske hur lång och hur varm torrperioden brukar vara. Med en varmare jord kan torrperioderna bli längre, regnet inte komma varje år eller tvärtom att det kanske regnar mer på vissa ställen och att det då blir fler skyfall och fler översvämningar just där du bor. Det kommer kanske också att bli fler och ännu starkare stormar.

Om havet stiger

När jorden blir varmare stiger havsytan. Mest för att varmare vatten utvidgar sig och tar större plats, men också för att glaciärer (is på land) smälter och rinner ut i havet. Mest is på land finns på Grönland och på Antarktis. För områden som ligger nära kusten och för öar blir det stora förändringar när havet stiger. Det går inte att bo kvar om havsvattnet dränker åkrarna och husen.

Det är svårt att säga exakt hur klimatet kommer att ändras på olika ställen på jorden, men att det blir klimatförändringar när jorden blir varmare är helt säkert. Om jorden värms upp mycket kan kanske hela länder bli oboeliga och i allra värsta fall kan förändringarna bli så stora att nästan hela jorden blir oboelig! Om inget görs kommer jorden att värmas mer och mer!

Fossila bränslen

Fossila bränslen är rester av framförallt gammalt växtmaterial som sedan hundratals miljoner år finns lagrat i marken. När människor nu eldar med kol, olja eller naturgas släpper vi under några få år ut den koldioxid som fångats in av växter under många miljoner år! Därför gör eldningen av fossila bränslen att mängden koldioxid i atmosfären ökar mycket snabbt.

När skogen försvinner

Vid stora skogsbränder frigörs mycket koldioxid till atmosfären. Den koldioxiden kan sedan åter fångas in om skogen växer upp igen. Det är ett naturligt förlopp som pågått under hela jordens historia, men om skogar huggs ner eller ännu värre bränns ner utan att ny skog får växa upp ökar mängden koldioxid i atmosfären eftersom den frisläppta koldioxiden inte fångas in och lagras i nya träd!

CO₂ CO₂
CO₂

Växthusgaserna i atmosfären hindrar värmestrålningen (röda pilar) från att försvinna ut i rymden.

Solen värmer jorden

CO_2
 CH_4

... om vi inte gör något

Extremväder och höjda temperaturer

Torka, översvämningar och naturkatastrofer påverkar alla på jorden, men barnets rättigheter i fattiga länder drabbas allra hårdast.

Sjukdomar

Malaria och denguefeber, och vattenburna sjukdomar som kolera och diarré ökar och sprids snabbare till fler områden i världen. Fler barn blir sjuka och dör.

Hunger

Antalet hungriga barn och undernärda barn beräknas öka med 20–25 miljoner till år 2050.

Krig och konflikt

Ojämlikhet, och fattigdom ökar risken för våld och krig. Det drabbar barn, särskilt flickor, hårdast.

Ekonomisk kris

Fattiga barn blir sjukare och hungriga, ibland hemlösa. Barn tvingas också arbeta istället för att få utbildning. Flickor får sluta skolan först.

Flyktingkris

Många barn måste lämna sina hem när byar och städer blir obebodliga. Även krig och konflikt tvingar barnfamiljer på flykt. Barns skolgång och hälsa påverkas, inte minst den psykiska hälsan.

Om vi agerar nu

Minskad hunger och fattigdom

Skördarna blir bättre och förstörs inte av torka eller översvämningar. Barn kan äta sig mätta, och mår bra.

Rent vatten och hygien

Barn håller sig friska, kan gå i skolan, leka och utvecklas. Tillgång till rent vatten ger särskilt flickor mer tid till studier och lek, för de slipper gå långt för att hämta vatten.

Trygghet och säkerhet

Ökad jämlikhet och jämställdhet minskar risken för att människor och länder dras in i våldsamma konflikter om landområden och naturresurser.

Vem ska agera?

Leva hållbart

Alla måste försöka leva hållbart. Men det är rika länders utsläpp och resursslöseri under lång tid som bär största skulden till dagens klimatkris. Rika länder måste nu stötta fattigare länder där barn lider av klimatförändringarnas effekter.

Klimatsmart

De miljöfarliga sätt som rika länge har använt sig av för att leva bekväma liv har fått katastrofala konsekvenser. Nu behövs klimatsmartare alternativ som gör att alla människor på jorden kan leva värdiga liv. Här har rika länder ett stort ansvar för att driva och finansiera utvecklingen.

Barn kräver aktion

Idag kämpar barn jorden runt för sina och kommande generationers rätt att få arva en jord där människor och miljö mår bra. Barnen kräver att vuxna och beslutsfattare lyssnar på vetenskapen, och gör allt för att stoppa klimatförändringarna och bygga hållbara samhällen.

Under No Litter Day, den 15 maj 2020, visar barn överallt att de är med i No Litter Generation. Gör så här:

- Plocka skräp och gör fint.
- Sprid kunskap till alla där du bor om barns rätt till en ren och hälsosam miljö, och om klimatförändringarna.
- Väg skräpet och rapportera totalvikten till WCP!
- Se till att allt insamlat skräp återvinns eller hamnar där det ska förvaras säkert.

Indien

"Det är vårt ansvar att skydda Moder Natur."
Kunsang, 14, Saraswati Vidhya Daan-skolan, Darjeeling, Indien

Nepal

Barn från Teresa-akademien, Kathmandu

No Litter Day

Skottland

Barnen på Banchory Devenick-skolan i Skottland var förvånade över hur mycket skräp de hittade i ett litet område.

Filippinerna

"Vi måste ha rent vatten på jorden. Utan vatten, inget liv!"
Sheena, Negros-skolan, Dumaguete, Filippinerna

Sydafrika

Premiere Meisieskool Oranje-skolan i Blomfontein

Senegal

Uganda

Brasilien

Burma/
Myanmar

Plaw Khee-skolan.

D.R.
Kongo

"Idag förstod jag att vi barn har rätt att leva i en ren och hälsosam miljö. Vi har städad upp, och sagt till föräldrarna att dom måste hjälpa till att hålla området lika fint som vi gjorde det idag."
Mumbere, 13 år, Saint-Simon-skolan i Goma, Kongo-Kinshasa

Burkina Faso

Primaire Privée Silmiyiri-skolan.

Jorden Runt

Pakistan

Sierra Leone

Vägning i Western Hall-skolan

Nigeria

Ghana

OBS! Var försiktiga så att ni inte gör er illa på skräpet! Använd handskar och munskydd och ta hjälp av en vuxen om ni hittar något som är vasst eller farligt på annat sätt.

Guinea

I Guinea spred elever information om klimatkrisen under No Litter Day.

Sverige

Togo

På No Litter Day 2018 visade barn överallt att de är med i No Litter Generation. I Pakistan, där barns röster sällan får höras i medierna, lockade barnens presskonferens många journalister och barnens insats för en renare miljö blev till och med huvudnyhet i flera TV-kanaler.

– Vi kräver fler papperskorgar så att vi kan slänga skräpet där istället för på marken, sa Saba. Hennes kompis Shamoon, som växte upp som skuldslav på ett tegelbruk, förklarade att skräp är farligt för både människor och miljö:

– När tegelbruksarbetare blandar till leran till tegelstenar skär dom sig ofta illa på glasbitar som folk har slängt på marken.

Pakistan

Saba och Shamoon (i mitten) leder barnens presskonferens i Pakistan.

Filippinerna

No Litter Day

Kamerun

"En skräpig miljö skapar mer skräp, för när folk är omgivna av smuts och avfall slutar de bry sig och då blir det ännu skräpigare."

Tafuah, 16, HIMS BUEA

Benin

Burundi

"Klimatförändringarna påverkar mitt liv, som när det regnar så mycket att mitt hus blir översvämmat".

Seni, 10, Privée Nonglom Evangelique-skolan

"Jag säger till mina föräldrar att de inte ska skräpa ner i naturen, eller bränna skog och buskar för att det förstör miljön".

Asseta, 10, CMI Privée WA Malgba de Palgré

"Vi ska lära våra kompisar och föräldrar att skräp måste tas om hand."

Joel, 14, EP Yoba-skolan

Burkina Faso

"Jag tänker föra den här kunskapen vidare till mina barn och barnbarn, för att rädda framtida generationer."
Pituwa, 12, Ujjo wa heri-skolan

"Om vi tar bättre hand om skräpet så minskar problemen med sjukdomar som malaria och diarrésjukdomar."
Mweneke, 13, Espace Ami Universel-skolan

DR Kongo

Burma/ Myanmar

Elfenbens-kusten

"Vi samlade plastpåsar och flaskor i min by och det var första gången vi ordnade skräpplockning. I min lilla by finns inte så mycket plast, vi använder mest väskor och korgar gjorda av löv och bambu."
Naw Sha, 12, Mee Wah Dern-skolan

Senegal

Sierra Leone

Jorden Runt

Nigeria

Ghana

Kongo-Brazzaville

Sverige

Guinea-Bissau

"No Litter Day handlar inte om att städa, utan om att öka medvetenheten hos barn, vuxna, lärare och andra medborgare om lösningar på problemet med nedskräpning!"
Esther, 15 EAM-skolan

Moçambique

"Nu är jag till 50 % smittad med viruset: "Sprid barnets rättigheter" och till 50 % med viruset "Gör rent där du bor". Och det gör jag också, med 100 % energi!"
Espoir, 12, EAM-skolan

Togo

Nisha och Sidra är med i No Lit

Varje eftermiddag när Nisha, 12 år, kommer hem från skolan tillverkar hon tegelstenar. Hennes familj är skuldlavar och Nisha måste hjälpa till att betala av på deras skuld.

Sidra, 11 år, samlar skräp när hon inte är i skolan och säljer det till olika uppköpare.

Båda flickorna bor i Pakistan och har genom World's Children's Prize-programmet lärt sig om barnets rättigheter. Nu är de med i *No Litter Generation*. På *No Litter Day* den 16 maj de ska lära andra om varför de ska sluta att skräpa ner!

"Jag gör 200 tegelstenar varje dag."

"Utbildning är enda vägen till ett bättre liv."

"Vi har redan haft vår första No Litter Day."

Nisha, 12
Klass 5,
BRIC-skolan

"**M**in syster och mamma går upp klockan fyra varje morgon för att till sena kvällen göra tegelstenar. Mamma lånade en stor summa pengar från tegelbruksägaren till vården av min pappa. Sedan dess är vi som slavar till ägaren.

Efter skolan lagar jag lunch. Sen tar jag med mig den till mamma och min syster och vi arbetar till kvällen. Jag gör tvåhundra tegelstenar varje dag.

Ägaren och förmannen behandlar inte de arbetande barnen bra. De skriker åt oss och slår oss ofta grymt. Jag blir ledsen och jobbar fortare då. Jag tänker att om jag gör fler tegelstenar kommer vi att kunna betala vår skuld och bli fria från det här arbetet.

Resten av kvällen gör jag mina läxor. Vi kan bara köpa kläder eller skor till jul, men tack Gud att vi kan gå i skolan. Jag arbetar hårt med min utbildning. Jag vill bli läkare och öppna ett sjukhus. Då ska jag köpa kläder och skor till min mamma och syster och de ska inte behöva arbeta på tegelbruket längre. Jag vet att utbildning är enda vägen till ett bättre liv.

Jag har lärt mig att jag har rättigheter, att alla vi barn är viktiga och att alla ska respektera våra rättigheter. Här tycker alla att pojkar är viktigare än vi flickor. Detta måste förändras och flickor respekteras!

Jag gillar idén om oss som *No Litter Generation*. Skräp är dåligt för alla, människor och djur. Vi kan sluta att slänga skräp överallt och lära de vuxna att sluta med det. Och det blir roligt att delta i *No Litter Day* tillsammans med barn i andra länder."

"Jag vägde allt skräp som vi plockat upp och vi skrev upp vikten varje gång."

ter Generation

Sidra, 12
Klass 3,
BRIC-skolan

”Vi föddes i de här tälten och kommer att sluta vår livsresa i de här tälten. Alla i min familj samlar skräp och sopor sju dagar i veckan. Vi säljer det till inköpare och köper mat för pengarna.

Jag undrar alltid varför folk slänger så mycket mat? Men på så vis får vi alltid mat som vi aldrig skulle kunna köpa på marknaden. Ibland hittar vi leksaker. De flesta leksaker är skadade, men perfekta för oss att leka med. Vi köper aldrig nya kläder, vi har bara kläder som vi hittar i soporna.

Mitt mirakel!

En morgon när jag vaknade sa min pappa: 'Du ska inte samla skräp idag utan gå i skolan'. Det var ett mirakel! Jag hade aldrig tänkt på att få gå i skolan ens i mina drömmar. Det hade aldrig hänt tidigare i min familj.

En sak sårar mig. Andra elever mobbade mig för att jag är vad de kallar en nomadflicka. Jag förstår inte varför människor hatar oss. Vi är bara som dom! Men min passion för utbildning gjorde att jag stod ut med det och senare fick jag vänner i skolan.

När jag börjat skolan började också andra att skicka sina barn till skolan. Genom utbildning kan jag få respekt i samhället. Jag arbetar hårt för att bli socialarbetare, så att jag kan kämpa för vårt folks rättigheter.

Jag har lärt mig att alla barn har rättigheter. Det var en fantastisk upplevelse. Men här behöver vuxna utbildas så att de börjar respektera flickors rättigheter.

Efter skolan samlar jag alltid skräp och sopor. När vi gör det behandlar andra oss som om vi inte är människor. Och

inköparna brukar lura oss när de väger vårt skräp.

Vi har alltid levt omgivna av skräp. Det vore trevligare utan det. Men hur skulle vi då tjäna pengar? Jag är ändå glad att kunna vara med i *No Litter Generation*. Vi behöver lära folk om skräpet, att tänka på miljön och att ändra sina vanor. Det kommer att vara vackert på våra gator när vi samlat skräp på *No Litter Day*.”

”Det var ett mirakel att få börja skolan.”

Pengar från No Litter Day betalar skola

Nisha och hennes vänner kommer att sälja skräpet som de samlar in under No Litter Day till inköpare. Pengarna ska användas till deras skolkostnader. Pengarna från skräpet som Sidra och hennes vänner samlar in under den dagen används också till deras skolgång.

No Litter Generation samlar skräp

Nisha och hennes vänner har redan blivit en del av No Litter Generation och här väger de skräpet som de samlat in där de bor och på tegelbruket.

Kimberley
och Hassan
beredda för
No Litter Day.

Vi är No Litter

Allt som vi lär oss berättar vi sedan vidare till alla andra på skolans morgonsamlingar.

Flickors rättigheter

När jag fick min barnrättsambassadörsutbildning lärde jag mig mycket om flickors rättigheter. Att det är en kränkning av flickans rättigheter att utsätta henne för barnäktenskap, att tvinga henne göra allt tungt hushållsarbete, att inte låta henne gå i skolan eller lyssna på hennes åsikter.

Här är det många föräldrar

som värdesätter sina söner mer och lyssnar på vad vi har att säga. Döttrarna räknas inte. Även när vi pojkar är små anses vi kunna bestämma över våra storasyster. Om flickorna hela tiden nedvärderas och behandlas illa, tror jag till slut att dom tror på det själva och ser ner på sig själva. Det är så fel!

Eftersom flickors rättigheter alltid har kränkts, och pojkars rättigheter alltid skyddats, bestämde jag mig för att bli en barnrättsambassadör

– Idag på No Litter Day höjde vi barn våra röster så att alla i stan skulle höra oss. För om vi inte tar hand om vår miljö kommer livet bli svårt och kort för alla barn på jorden. Och det är ingenting som vi i No Litter Generation accepterar! säger WCP-barnrättsambassadören Hassan, 12, som bor i staden Murewa i Zimbabwe. Han och hans ambassadörskompis Kimberley tar miljöfrågor på största allvar.

”**V**i WCP-barnrättsambassadörer har fått mycket undervisning om barnets rättigheter. Jag har lärt mig att en ren miljö räknas som en av barnets rättigheter. Det visste jag inte förut. Som WCP-ambassadörer kämpar vi nu för barnets rätt till en ren miljö och hälsa. Det är jätteviktigt! Vi som tillhör *No Litter Generation* accepterar inte att tidigare generationer skräpar ner och inte tar hand om vår miljö. Nu måste det bli en förändring! Att vi visade upp oss för alla i stan på No Litter Day och kräver att vuxna ska ändra sig hoppas vi är en bra början.

Miljöklubben

Jag och dom andra ambassadörerna träffas två gånger i veckan eftersom vi också är med i skolans Miljöklubb. Där lär vi oss om hur viktigt det är för miljön med återvinning. Skräpet förgiftar miljön och gör människor sjuka.

Vi lär oss hur vi kan återvinna plastpåsar till regnhattar för regnsäsongen och av gamla öl- och juiceflaskor, som folk ser som oanvändbart skräp, har vi gjort över femtio soptunnor! Vi skapar saker som är användbara, vackra och billiga. Tänk att du kan göra en papperskorg av gamla flaskor eller kapsyler istället för att köpa en dyr ny. Det är ju smart!

Skräpfri skola

– Jag tror att No Litter Generation har gjort alla på skolan mer medvetna om miljön och att det är därför som vi tar hand om den. Det slängs inget skräp någonstans på vår skola förutom i våra soptunnor som vi tillverkat i Miljöklubben! säger Hassan.

KEEP OUR
SCHOOL FREE
OF LITTER

Generation!

som kämpar för flickors rättigheter och jämställdhet tillsammans med Kimberley och dom andra ambassadörerna.

Menskunskap

Jag pratar ofta med mina kompisar och andra på skolan om hur viktigt det är med jämställdhet och flickors rättigheter. Och jag har tagit fram material om menstruation som vi har på en hylla på Miljöklubben. Det är bindor och trosskydd och annat. Där kan tjejer lära sig att ta hand

om sig själva på ett bra sätt. Men vi lär också killarna om mens, så att dom förstår mer, slutar retas och kan stötta tjejerna och behandla dom med respekt istället. Det här handlar ju om tjejers rättigheter!

I framtiden vill jag föreläsa om barnets rättigheter och miljön på skolor och arbetsplatser.”

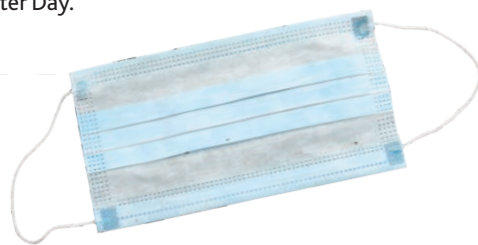
Hassan, 12, WCP-barnrättsambassadör, Hurungweskolan

Kimberley och Hassan både var med och organiserade No Litter Day och plockade skräp.

Hassan delar ut plasthandskar, säckar och munskydd till alla som deltar i No Litter Day.

Hassans menshylla

– För att visa hur bindorna fungerar använder vi tomatsås! förklarar Hassan.

Vi kämpar tillsammans!

Allt insamlat skräp under No Litter Day vägs och vikten skrivs in i protokollet.

Hassans kompis Kimberley tycker att det är viktigt att tjejer och killar kämpar tillsammans för flickors rättigheter och miljön om det ska bli bra resultat.

Jag blev WCP-barnrättsambassadör och medlem i No Litter Generation tillsammans med Hassan och några till. Vi träffas varje tisdag och torsdag i Miljöklubben på skolan. Vi läser Globen tillsammans och pratar om hur vi ska kunna nå ut till så många barn som möjligt.

Vår uppgift som ambassadörer är att lära andra barn om sina rättigheter och om miljön. Sedan lär dom det vidare till sina familjer och grannar när dom kommer hem. Jag pratar allra mest om flickors rättigheter. Förr sågs flickor som totalt underlägsna och hade inget värde, men i vår generation gör vi

allt vi kan för att ändra dom tankarna.

Tillsammans

Därför är det jätteviktigt att vi arbetar tillsammans med killarna när det gäller flickors rättigheter, jämställdhet och miljön. Här är det så att av vana och tradition så lyssnar folk på killar när dom säger saker, exempelvis att flickor har samma rättigheter eller att miljön är viktig. Om vi tjejer säger samma sak kan det fortfarande vara så att våra

åsikter inte räknas, att många misstänker att vi inte vill ha jämställdhet utan egentligen vill ta över makten. Att vi tycker att vi är överlägsna pojkar och män. När vi kämpar tillsammans ser folk att vi faktiskt är jämställda.

No Litter Day

Igår hade vi vår No Litter Day där vi barnrättsambassadörer hade ett stort ansvar. Förr var det oerhört skräpigt och smutsigt här, men efter att vi som tillhör No Litter Generation

I Hassans och Kimberleys Miljöklubb förvandlas ...

...kapsyler till väskor ...

... gamla plasticsäckar till kläder ...

... skor ...

... papperskorgar ...

... och stolar ...

... plastpåsar till regnhattar ...

På rasterna spelar eleverna i den skräpfria skolan fotboll med boll av plastpåsar och slänger skräpet i papperskorg av plastflaskor.

Advokat mot barnäktenskap

– Barnäktenskap skapar stora problem för tjejer här. Dom utsätts för mycket våld och eftersom flickorna inte är färdigutvecklade kan det uppstå så stora problem om dom blir gravida att dom dör. Min dröm är att bli en barnrättsadvokat som skyddar barn som har fått sina rättigheter kränkta, säger Kimberley.

uppmärksammat folk på miljöfrågor har saker faktiskt börjat bli bättre. Det är tydligt att folk inte skräpar ner lika mycket i Murewa längre.

I Miljöklubben tillverkar vi soptunnor av gamla petflaskor istället för att flaskorna ska ligga och förorena naturen. Nu finns soptunnorna över hela skolområdet, men vårt mål är att dom ska placeras ut på olika ställen i samhället. Vi barnrättsambassadörer kommer att skriva till kommunfullmäktige och före-

slå detta. Vi kommer också be om att regelbundet komma och tömma våra soptunnor på skolan, så att inte skräpet väljer över och vi barn får en smutsig och ohälsosam miljö här igen. Det skulle vara emot våra rättigheter.”

Kimberley, 12, WCP-barnrättsambassadör, Hurungweskolan

Globen ger tips

– Globen är så bra för vi lär oss om hur barn runt om i världen har löst sina problem. När vi hamnar i liknande situationer vet vi vad vi ska göra, säger Kimberley.

Vi är No Litter Generation!

... juiceflaskor till soptunnor ...

... kakförpackningar till hattar ...

... plastförpackningar till tandbortsmuggar ...

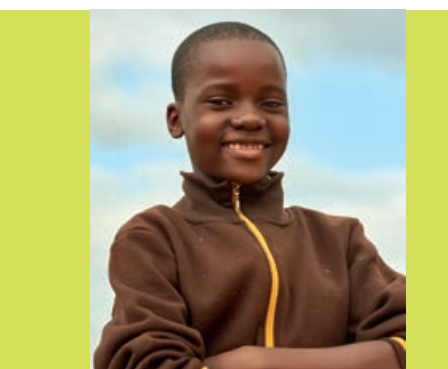
... och toastolar till blomkrukor!

Vi undervisar vuxna!

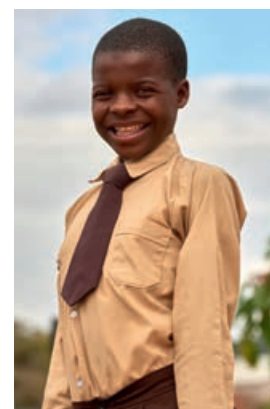
"Idag har vi demonstrerat genom stan och undervisat vuxna om att dom inte ska skräpa ner, och om hur viktigt det är med återvinning. Många vuxna känner inte till det här eftersom dom aldrig lärde sig om miljön i skolan. Vi får mycket kunskap genom WCP-programmet och No Litter Generation. Nu får vi möjlighet att lära dom vuxna! I framtiden vill jag bli läkare."
Nyasha, 12 år

Använd soptunnor!

Genom No Litter Generation har jag lärt mig att det är jätteviktigt att slänga allt skräp i soptunnor och inte på marken. Om man exempelvis slänger använda blöjor ute kan hundar komma och äta upp dom. Sedan kanske hundarna slickar på tallrikar hemma och då kan människor bli väldigt sjuka. Det är fel för vi barn har rätt att få leva i en ren miljö, och vi har rätt till hälsa. I framtiden är min dröm att bli läkare."

Priviledge, 12 år

Smuts och glasflaskor överallt

"Idag har vi haft No Litter Day, där vi har hjälpt till att städa upp i vårt område. Vissa delar av stan är väldigt smutsiga. Papper, blöjor, glasflaskor, petflaskor och gamla ölburkar ligger överallt. Skräpet gör att många här blir sjuka och många barn skadar sig på trasiga glasflaskor. Man kan få kolera och stelkramp och måste få bra sjukvård annars kan man dö. Men här finns det många som inte har råd att gå till doktorn. Om vi barn bestämde skulle det inte finnas något skräp alls ute!

Jag drömmer om att bli pilot och få se världen."

Lee, 12 år

Rätt till ren miljö!

"Jag har lärt mig att alla barn har rätt till en ren och hälsosam miljö. Genom WCP-programmet lär vi oss om våra rättigheter och om hur vi kan skydda oss. Här blir många flickor utsatta för övergrepp, men detta tystas ofta ner. Men nu vet vi att övergreppen är en kränkning av våra rättigheter och något som vi måste anmäla till polisen. WCP är jätteviktigt!

Jag drömmer om att bli domare och specialisera mig på fall där barn har blivit sexuellt utnyttjade."

Ruvimbo, 12 år

No Litter-ambassadör

"Jag specialiserar mig på miljö och miljöförstöring eftersom det är den viktigaste barnrättsfrågan för mig. Inför No Litter Day blev jag intervjuad både i Radio Zimbabwe och i Good Morning Zimbabwe på TV. Jag förklarar för alla, både barn och vuxna, att miljöfrågan handlar om barnets rättigheter!"
Natalie, 17, vald till Zimbabwes No Litter-ambassadör

ZIMBABWES NO LITTER-AMBASSADÖR:

Vi ska göra världen bättre!

– Tidigare generationer har förstört vår planet. Men vi som tillhör *No Litter Generation* kommer att göra världen bättre. Och om generationen efter oss får ännu mer kunskap om miljön, kommer den att göra jorden till en fantastisk plats att bo på igen. Det är därför mitt uppdrag är så viktigt! säger Natalie, 17, som är hela Zimbabwe's No Litter-ambassadör.

Jag är lyckligt lottad som har blivit utbildad i barnets rättigheter och No Litter Generation genom World's Children's Prize. Nu är jag WCP-barnrättsambassadör och jag har valt att specialisera mig på miljö och miljöförstöring eftersom det är den viktigaste barnrättsfrågan för mig. Alla barn har rätt till en ren miljö och rätt till en god hälsa. Och rätt till lek!

Men hur ska barn kunna leka när det är skräp, glasflaskor och splinter överallt som dom kan skada sig på? En av mina kompisar dog för fyra år sen i sjukdomen tyfoid som orsakats av nedskräpning och en förorenad miljö. Då var han bara fjorton år. Det är sorgligt och fel och var anledningen till att jag började intressera mig för miljöfrågor.

FN:s globala mål

Genom WCP och Globen har jag lärt mig mycket om miljön.

Nu vet jag att FN har satt upp en renare miljö som ett av sina stora globala mål för en hållbar utveckling för år 2030 och det tycker jag är jättebra och helt nödvändigt.

Tidigare generationer har förstört vår planet med utsläpp och nedskräpning. Plast och annat giftigt avfall hamnar i våra floder, dammar och hav och gör att vårt dricksvatten blir förorenat, och vi blir sjuka och dör. Det

– Vi använder media för att berätta om vårt arbete för miljön och mot nedskräpning. Vi vill öka folks kunskaper, berättar Natalie.

gäller ju även djuren på land och i haven. Om inte vår generation börjar ta hand om miljön och slutar förorena och

skräpa ner, har vi ingen framtid överhuvudtaget. Hela jorden kommer att gå under. Jag vill kämpa för vår framtid!

Pratar i TV

Mitt engagemang har gjort att jag har blivit vald till No Litter-ambassadör för hela Zimbabwe och det är jag väldigt stolt över. Min roll är att förklara för alla, både barn och vuxna, att miljöfrågan handlar om barnets rättigheter. Och som No Litter-

– Min mamma har alltid sagt att "Renlighet är granne med Gud"! säger Natalie och skrattar.

Demonstration mot nedskräpning och för No Litter Generation i huvudstaden Harares äldsta förort Mbare.

– Jag tycker att en renare miljö är FN:s absolut viktigaste globala mål för 2030 eftersom vår planet annars kommer att gå under, säger Natalie.

ambassadör har jag fått möjlighet att prata i både radio och TV på bästa sändningstid.

Inför vår No Litter Day i huvudstaden Harares förort Mbare blev jag intervjuad i både Radio Zimbabwe och i TV-programmet Good Morning Zimbabwe. När jag såg alla mikrofoner och kameror, och tänkte att nu kommer

alla i hela landet se och höra mig, blev jag först supernervös. Men sedan fick jag mer en känsla av att wow, nu kan alla höra mig! Det kändes så viktigt.

Journalisterna frågade mig vad det innebär att vara en WCP-barnrättsambassadör och vad jag tycker att regeringen ska göra när det kom-

mer till barnets rättigheter och miljön. Det var en fantastisk möjlighet att inför miljoner lyssnare och tittare föra fram vad vi unga vill med vår framtid, att regeringen ska försvara våra rättigheter och stå upp för miljön. Den bästa plattformen vi kunde få!

No Litter Day

Vi fick ett fantastiskt genomslag när vi använde radio och TV. Många, både vuxna och barn som annars inte skulle ha känt till vår städdag, dök upp på vår No Litter Day.

Flera vuxna som kom sa till mig att dom skämdes över att det var vi barn och unga som påpekade allvarliga problem och som tog initiativet att förändra och göra något bra. Efter att ha hört mig i radion

Anmälan till att delta i No Litter Day i Mbare.

Egna kläder av plast

– Vi har tillverkat våra skyddskläder av sopsäckar för att skydda våra vanliga kläder från smuts, men också för att se riktigt snygga ut den här viktiga dagen! säger kompisarna Selma och Samantha och skrattar.

kunde dom inte med att inte komma och hjälpa till!

Att vi valde att ha No Litter Day i förorten Mbare var mycket medvetet. Det är ett mycket fattigt och nedskräpat område. Inga som bestämmer, vare sig kommunfullmäktige, regeringen eller presidenten, verkar bry sig. Varken stadens städning eller sophämtning fungerar där ute. Sopbergen bara växer och växer. Till och med på barnens lekplatser är det totalt nedskräpat. I rikare delar av stan fungerar både städning och sophämtning. Jag vet inte varför det är så, men det är fel!

Egen sopbil

Inför No Litter Day kontakta- de vi kommunfullmäktige och frågade om dom kunde ställa upp med en sopbil, eftersom vi förstod att vi skulle få osanno- lika mängder sopor när vi stä- dade i Mbare. Det ville dom,

vilket var tur för oss! Vi fick ihop så mycket skräp att det var helt omöjligt att väga soporna. Jag tror jag hörde att bilen tog 10 kubikmeter sopor, och den var helt proppfull!

Nu hoppas jag att sopbilen kommer fortsätta att komma till Mbare och hämta folks sopor. Politikerna som bestämmer i stan borde skäm-

mas så mycket att dom inte längre kan med att låta bli!

Men även om sopbilen kom- mer misstänker jag att sta- dens återvinning av soporna inte fungerar så bra. Vissa sopor återvinns men långt ifrån allt. Plast har man påbörjat lite smått, men det komposterbara avfallet används exempelvis inte alls.

Här har jag som WCP-barn- rättsambassadör ett viktigt arbete framför mig. Att upply- sa och påverka politikerna som bestämmer i vår stad.”

Hej och tack!

Staden ställde upp med en sopbil, som kom och hämtade allt skräp som barnen samlade in under No Litter Day.

WWW.WORLDSCHILDRENSPRIZE.ORG/NOLITTERGENERATION